

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321200368
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8321200368.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., B. XX, o zaplatenie 312,30 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 312,30 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 11.02.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 uzatvorenej medzi postupcom DIGI SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom R?ntgenova 26, Bratislava, IČO: 35 701 722, a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej.

Postupca a žalovaná uzavreli dňa 27.01.2016 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. XXXXXXXXX, ktorej predmetom bol záväzok postupcu zriadiť a poskytovať službu satelitnej televízie v súlade so zmluvou, ako aj záväzok žalovanej riadne a včas platiť cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou. Postupca v súlade so zmluvou poskytoval žalovanej aj ďalšie služby - nájom koncového zariadenia (2 zariadenia), výpožička diaľkového ovládača (2 ks), zdrojového kábla (2 ks) a scart kábla (2 ks), ktoré žalovaná prebrala pri podpise zmluvy, ako aj inštalácii a aktivácii koncového zariadenia. Za poskytnuté služby vystavil postupca žalovanej faktúru č. XXXXXXXXXX na sumu 312,30 eur so splatnosťou 10.02.2018. V rámci nej si postupca uplatnil aj pokutu za nevrátenie zariadení z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej vrátiť po skončení zmluvy predmetné technické zariadenia. Pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej postupcovi v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na zľavy, ktoré postupca poskytol žalovanej na základe tejto zmluvy. Pokuta zahŕňa jednak náklady postupcu na obstaranie zariadenia spolu s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by postupcovi/žalobcovi nevznikli, ak by si žalovaná splnila svoju povinnosť vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mala žalovaná k dispozícii len na dobu trvania zmluvy za účelom čerpania služieb. Účelom poplatku je okrem náhrady nákladov postupcu tiež snaha predísť situáciám, ktoré sa vo všeobecnosti bez uplatňovania sankcií za nevrátenie zapožičaných zariadení vyskytujú, a to situáciám, kedy užívatelia prevezmú od postupcu zariadenia (niekedy aj desiatky kusov) a následne ich predávajú, a tým sa neoprávnene obohacujú. Postupca/žalobca si pokutu uplatňuje ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanej,

spočívajúcej v nevrátení zariadení. Vzhľadom na to, že žalovaná vyššie uvedenú faktúru za poskytnuté služby postupcovi neuhradila riadne a včas, postupca odstúpil od zmluvy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 405,80 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 405,80 eur a príslušenstva vo výške 0,00 eur, a to v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky.

3. Žalovaná sa k podanej žalobe žalobcu vyjadrila v odpore proti platobnému rozkazu vydanému dňa 22.02.2021 tak, že nesúhlasí so žalovanou sumou. Uviedla, že vymáhačská firma jej viackrát volala a domáhala sa oveľa väčších finančných prostriedkov. K nevráteniu majetku uviedla, že tak opakovane chcela urobiť, ale vymáhačská firma jej tvrdila, že sa to už nedá urobiť. Nevidí dôvod, prečo by teraz mala za to platiť. Taktiež nevidí dôvod, prečo by mala platiť nejaké ďalšie vymyslené položky či nejaké pokuty. Navrhla súdu, aby žalobu zamietol v celom rozsahu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 30.04.2019, zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27.01.2016, Všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb, Osobitnými podmienkami pre poskytovanie služieb satelitnej televízie, Cenníkom pre poskytovanie verejných služieb, faktúrou č. XXXXXXXXX, prílohou č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledujúci stav:

5. Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzatvorenej podľa zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách pre Službu satelitnej televízie č. XXXXXXXXX vyplýva, že právny predchodca žalobcu - obchodná spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s. r. o. uzavrel so žalovanou dňa 27.01.2016 túto zmluvu, ktorou sa právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s. r. o. zaviazal zriadiť a poskytovať služby žalovanej a žalovaná sa zaviazala tomuto platiť cenu a poplatky v zmysle zmluvy. Predmetom zmluvy je Satelit Maxi, služba satelitnej televízie - satelit maxi v cene 12,90 eur mesačne. Zároveň bol v zmluve dohodnutý prenájom HD STB (dvoch), aktivačný poplatok 26,50 eur jednorazovo, základná inštalácia technikom 50,- eur jednorazovo.

6. Podľa predloženého Cenníka pre poskytovanie verejných služieb predstavoval poplatok za službu Satelit Maxi sumu 12,90 eur mesačne a poplatok za základnú inštaláciu technikom sumu 50,- eur. Pokuta za stratu, poškodenie alebo nevrátenie koncového zariadenia je 50,- eur, pokuta za stratu, poškodenie alebo nevrátenie smart karty je 19,90 eur, za stratu, poškodenie alebo nevrátenie diaľkového ovládača je 10,- eur, za nevrátenie koncového zariadenia je pokuta 10,- eur, za nevrátenie Scart kábla 3,- eurá.

7. Faktúrou č. XXXXXXXXX splatnou dňa 10.02.2018 právny predchodca žalobcu vyfakturoval žalovanej aktivačný poplatok za STB sumu 26,50 eur, pokutu za nevrátenie Scart kábla (dvoch) v sume 6,- eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača (dvoch) v sume 20,- eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia (dvoch) v sume 100,- eur, pokutu za nevrátenie smart karty (dvoch) v sume 39,80 eur, pokutu za nevrátenie zdrojového kábla (dvoch) v sume 20,- eur, pokutu za porušenie záväzku viazanosti v sume 50,- eur a základnú inštaláciu technikom v sume 50,- eur, teda celkovo 312,30 eur.

8. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 30.04.2019 žalobca oznámil žalovanej, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.3.2019 došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške 405,80 eur z právneho predchodcu žalobcu DIGI SLOVAKIA, s. r. o. na žalobcu.

9. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok vrátane jej prílohy č. 1 k zmluve vyplýva, že dňa 27.03.2019 uzavrel právny predchodca žalobcu obchodná spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o.. ako postupca na jednej strane so žalobcom ako postupníkom na strane druhej túto zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorej súčasťou bola aj pohľadávka voči žalovanej vo výške 405,80 eur, čím je zároveň daná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

10. Pokusom o zmier zo dňa 13.11.2020 žalobca vyzval žalovanú, aby dlžnú sumu 560,14 eur zaplatila do 23.11.2020.

11. Podľa § 43 ods. 1, písm. a) a d) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy a dodatku, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu a dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu v lehote upravenej v zmluve o poskytovaní verejných služieb, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí primeranej lehoty určenej na zaplatenie.

12. V zmysle § 43 ods. 2, písm. a) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy a dodatku, podnik je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní verejných služieb s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c).

13. V zmysle § 44 ods. 1 zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách účinného v čase uzavretia zmluvy o pripojení zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

14. Podľa § 44 ods. 8 písm. b) NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

15. Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu.

16. Z § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. V zmysle § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. V zmysle § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

21. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

24. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

25. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

27. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

28. V zmysle § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

29. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

30. Podľa § 663 Občianskeho zákonníka nájomnou zmluvou prenajímateľ prenecháva za odplatu nájomcovi vec, aby ju dočasne (v dojednanej dobe) užíval alebo z nej bral aj úžitky.

31. Ako vyplýva z § 671 Občianskeho zákonníka nájomca je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

32. V zmysle § 682 Občianskeho zákonníka ak sa nájom skončí, je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

33. Ako vyplýva z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

34. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom § 3

stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

35. Predmetnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb uzavretú medzi stranami sporu, vrátane všetkých dojednaní s ňou súvisiacich, je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu.

36. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

37. V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

38. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

39. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Pradesa spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

40. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi právnym predchodcom a žalovanou bola dňa 27.01.2016 uzavretá podľa zákona o elektronických komunikáciách Zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej sa strany dohodli, že žalovanej sa budú poskytovať vymedzené služby a žalovaná bude uhrádzať odplatu za poskytované služby. Jednalo sa o Základný balík Satelit Maxi. Predmetom tohto sporu nie sú ceny za poskytnuté služby, ale nezaplatené poplatky a pokuty, ktorých dôvodnosť žalobca opiera o obchodné podmienky.

41. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu. V rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako ako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis (nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS 3512/2011).⁶⁷ V danom prípade nie je splnený zákonný predpoklad platného dojednania všetkých pokút uvedených vo faktúre č. XXXXXXXXX, pretože tieto sa neopierajú o zmluvné dojednanie, ale len o obchodné podmienky. Súd preto žalobcovi nepriznal nárok na zmluvné pokuty uplatnené na základe uvedenej faktúry, a to spolu v sume 235,80 eur.

42. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

43. Pokiaľ ide o posudzované pokuty, tieto boli dohodnuté pre prípad nevrátenia, straty alebo odcudzenia jednotlivých zariadení. Na základe uvedeného preto nie je zjavné, z akých dôvodov si žalobca uplatňuje proti žalovanej uvedené zmluvné pokuty, keďže v danom prípade nebolo z jeho strany preukázané, že by jednotlivé komponenty žalovaná odmietala žalobcovi vydať. Z obsahu spisu nevyplývalo a žalobca ani nijakým iným spôsobom nepreukázal, že by žalobca (jeho právny predchodca) žalovanú požiadal o vydanie poskytnutých komponentov. Na základe uvedeného súd vyhodnotil nárok na zmluvné pokuty ako nedôvodný, nakoľko neboli splnené predpoklady, za ktorých by žalobcovi vznikol nárok na tieto zmluvné pokuty. Nebolo totiž preukázané, že by k nevráteniu, strate alebo odcudzeniu zariadení došlo.

44. Súd poukazuje na to, že žalobcovi ako vlastníkovi veci poskytuje ochranu ustanovenie § 126 ods. 1, § 682 Občianskeho zákonníka. Žalobca je preto oprávnený domáhať sa vrátenia prenajatej veci v stave zodpovedajúcom dojednanému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

45. Vlastníckemu právu sa poskytuje ochrana aj prostredníctvom trestnoprávných predpisov, sú to najmä príslušné ustanovenia Trestného zákona o spáchaní, resp. naplnení skutkovej podstaty trestného činu krádeže, sprenevery, neoprávneného používania cudzej veci alebo poškodzovania cudzej veci.

46. Žalobca ako vlastník vecí nepreukázal, aby využil niektorú z týchto foriem ochrany, keďže zo žaloby ani predložených listín nevyplýva, žeby si takéto právo na ochranu svojho vlastníctva uplatnil. Zvolil si dojednanie o zmluvnej pokute postihujúcej zákazníka, čo môže navodzovať dojem, že jeho skutočným záujmom nebolo opätovne aj vec držať a nakladať s ňou, ale že tu bola len zvolená možnosť získania náhrady za takúto vec prostredníctvom inštitútu zmluvnej pokuty.

47. Zároveň je potrebné uviesť, že ide o zmluvnú pokutu účtovanú v rozpore s dobrými mravmi, pretože na spotrebiteľa sa prenáša úhrada celej ceny zariadenia, ktorá nie je riadnym spôsobom verifikovaná a bez toho, aby sa situácia riešila najprv požiadavkou na vrátenie týchto zariadení.

48. V predmetnej veci súd považuje za neprijateľný samotný spôsob dojednania zmluvnej pokuty, kedy dodávateľovi umožňuje domáhať sa zmluvnej pokuty v prípade nevrátenia zariadenia, ktoré je vo vlastníctve dodávateľa, bez toho, aby musel pred tým žiadať spotrebiteľa o vrátenie tohto zariadenia.

49. Bez toho, aby žalovaný ako spotrebiteľ bol vyzvaný na vrátenie zariadení a bez toho, aby bolo hodnoverným spôsobom zistené a konštatované, že tieto zariadenia nechce, alebo nemôže vrátiť, je účtovaná zmluvná pokuta, ktorá je vlastne núteným odpredajom predmetných zariadení žalovanému bez toho, aby to bolo riadnym spôsobom dohodnuté a predovšetkým v zmysle vyššie uvedeného bez toho, aby bolo verifikované, či táto cena - zmluvná pokuta skutočne zodpovedá cene predmetného zariadenia. Takúto konštrukciu zmluvnej pokuty, ktorá je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi, nemožno akceptovať.

50. Je potrebné uviesť, že žalovaná sa nestala vlastníčkou koncového zariadenia, a teda žalobca má právo kedykoľvek žiadať o vrátenie týchto zariadení, a aj z tohto dôvodu súd má za to, že by zaplatenie pokút za nevrátenie jednotlivých zariadení spolu v sume 235,80 eur a súčasne ponechanie možnosti žalobcu kedykoľvek žiadať o ich vrátenie, bolo neprimerané a nespravodlivé. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

51. Vzhľadom na uvedené súd zamietal žalobu žalobcu v časti, ktorou sa domáhal vo vzťahu k žalovanej zaplatenia zmluvnej pokuty za nevrátenie Scart kábla (dvoch) v sume 6,- eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača (dvoch) v sume 20,- eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia (dvoch) v sume 100,- eur, pokutu za nevrátenie smart karty (dvoch) v sume 39,80 eur, pokutu za nevrátenie zdrojového kábla (dvoch) v sume 20,- eur, teda celkovo v sume 185,80 eur.

52. V rámci faktúry č. XXXXXXXXX sa žalobca domáhal aj zaplatenia zmluvnej pokuty 50,- eur za porušenie záväzku viazanosti.

53. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka pre platnosť dohody o zmluvnej pokute sa okrem iného vyžaduje, aby v písomnej dohode bola určená výška zmluvnej pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Výšku zmluvnej pokuty možno určiť jednorazovo pevnou sumou, prípadne v percentách, či zlomkom ceny alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Jej výška alebo spôsob určenia však musí byť vyjadrená jednoznačne, rovnako jednoznačne musí byť špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MObdo/4/2003 zo dňa 19.11.2003, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/182/2001 zo dňa 25.06.2002, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn.33Odo/794/2002 zo dňa 27.11.2003). V prípade, že tieto podstatné náležitosti v dohode o zmluvnej pokute chýbajú alebo nie sú určite a zrozumiteľne vyjadrené, je dohoda pre neurčitosť podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/529/2015 z 18. 05. 2016).⁸⁴ V danom prípade je zmluvná pokuta za nedodržanie doby viazanosti uvedená len v Akceptácii prijatého návrhu na zriadenie kampane „Satelit Vianoce 2015“ z 10.03.2016, a to v bode 7 písm. c), podľa ktorého v prípade nedodržania 24 mesačnej viazanosti, t.j. v prípade ukončenia zmluvného vzťahu s podnikom pred uplynutím doby viazanosti, je účastník povinný uhradiť podniku odškodné, ktorého výška sa určí ako súčet sumy 50,- eur, ktorá predstavuje výšku zmluvnej pokuty pri predčasnom ukončení zmluvy a rozdielu medzi akciovými cenami a cenami za tie isté úkony, resp. služby podľa aktuálneho cenníka.

54. Uvedené dojednanie súd v danom prípade nepovažoval za dostatočne určité v súlade s ust. 544 ods. 1 a 2. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by bol základ zmluvnej pokuty v sume 50,- eur uvedený vo formulárovej zmluve podpísanej žalovanou, a ďalšie zľavy, ceny a poplatky, od ktorých výšky sa odvíja celková suma zmluvnej pokuty, by boli uvedené v listinách, ktoré už podpísané žalovanou nie sú (porovnaj vyššie cit. nález Ústavného súdu Českej republiky z 11. novembra 2013, sp. zn. I.ÚS3512/2011), zmluvná pokuta by bola považovaná za neurčitú. Navyše, v tomto prípade zmluvná pokuta vo formulárovej zmluve uvedená ani nie je.

55. Neurčitosť takéhoto dojednania zmluvnej pokuty spočíva aj v tom, že určenie celkovej výšky zmluvnej pokuty je pre priemerne informovaného spotrebiteľa značne komplikované a v okamihu podpisu formulárovej zmluvy je takmer nemožné mať predstavu o skutočnej výške takejto sankcie (súčet 50 eur a rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka). Vyššie uvedené súd považuje za druhý dôvod neprijateľnosti uplatnenej zmluvnej pokuty.

56. Žalobca právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú ak otzv. typové zmluvy uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute, podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával.

57. Údaj o zmluvnej pokute obsiahnutý v jednostrannej akceptácii prijatého návrhu považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty; pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. V spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane, čo súd považuje za ďalší (tretí) dôvod neprijateľnosti uvedenej sankcie.

58. V danej veci zmluvnú pokutu považuje súd za neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, kedy v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k naplneniu podmienok pre uplatnenie zmluvnej pokuty, teda či k ukončeniu zmluvy dôjde napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Uvedené nezohľadnenie časového aspektu pri určení výšky zmluvnej pokuty súd považuje za ďalší (štvrtý) dôvod jej neprijateľnosti (v súvislosti s uvedeným porovnaj vyššie cit. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/529/2015 z 18. 05. 2016).

59. Podľa názoru súdu takéto dojednanie zmluvnej pokuty, poukazujúc na vyššie spomenuté dôvody v ich celkovom súhrne, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, preto súd žalobu žalobcu aj v časti nároku na zmluvnú pokutu vo výške 50,- eur zamietol.

60. Súd rovnako zamietol nárok žalobcu na zaplatenie aktivačného poplatku za STB vo výške 26,50 eur a nárok vo výške 50 eur za položku základná inštalácia technikom, uvedené vo faktúre č. XXXXXXXX. Žalobca uplatnenie týchto dvoch položiek nijako neodôvodnil, ani nepreukázal. Žalobu odôvodnil len v časti pokút za nevrátenie koncových zariadení a nedodržania doby viazanosti. Súdu z vystavenej faktúry nie je zrejmé k čomu sa viaže uplatnenie aktivačného poplatku za STB, ani za čo je uplatňovaná položka základná inštalácia technikom. V tejto časti žaloby žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že na zaplatenie týchto položiek má nárok. Nie je zrejmé, či žalovaná ako spotrebiteľka dostala vo vzťahu k týmto položkám protiplnenie tak, aby postavenie strán dodávateľ - spotrebiteľ bolo vyvážené. Nie je zrejmé, či uplatňované položky sa vzťahujú na konkrétne dodané služby poskytnuté žalovanej (kedy a v akom rozsahu), alebo sú len všeobecne uplatňované na základe obchodných podmienok a cenníka. Preto súd nárok zamietol aj v rozsahu 76,50 eur.

61. Súd v tejto súvislosti poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

62. Vzhľadom na uvedené súd zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu. V závere súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci. K uvedenému súd poznamenáva, že žalobca súdu nijako neosvedčil skutočnosť, že došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi jeho právnym predchodcom a žalovanou, teda k odstúpeniu od zmluvy tak, ako to uvádza v podanej žalobe.

63. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

64. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

65. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

66. V tomto spore bola úspešná žalovaná, no keďže tejto žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, že žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.